

heller ikke indrømme, at det er videre generøst handlet mod Universitetet, at man, naar man vil gjøre noget i Anledning af den forestaaende Fæst, til hvilken Landstingets Medlemmer idag have modtaget Indbydelse, da ikke har foræret Universitetet nogle Penge til at holde denne Fæst for. Kommunen har efter de første Forhandlinger ikke bekræftet sig paa at ville anvende 40,000 Kr. paa denne 400-aarige Mindefest. Staten derimod giver ikke en Skilling, men anviser paa Universitetets Kapitalformue 35,000 Kr. Man forlanger, at Universitetet skal opspise af sin egen Kapital 35,000 Kr. i denne høitidelige Anledning. Heller ikke kan jeg finde det videre hensynsfuldt mod Universitetet, at man, da Forholdene nu medførte, at man indskrænkede Indbydelsens Antal til Fæsten noget, — hvormeget, er det vanskeligt at sige, men lad os sige, at der kommer en 50—60 Gæster færre, end der ellers vilde komme — benytte denne Leilighed til at stryge eller borttage fra dette Tilskud til Fæsten et Beløb af 13,000 Kr. Det er klart, at Universitetets Udgifter blive akkurat de samme, enten disse 50—60 Gæster ere her eller ikke. Og hvad Kommunitetet angaar, vil jeg gjøre opmærksom paa, at det, forudsat at min Opfattelse af disse Stiftelsers Forhold til hinanden er rigtig, ikke er heldigt, at man er begyndt at anvise Udgifter paa Kommunitetet, som strengt taget, ikke vedkomme det. I Finantslovsforlaget for 1875—76 forekommer for første Gang under Kommunitetet en Udgift saalydende: „Til Understøttelser for Studerende, derunder Kvinder, som ikke have Udgang til de egentlige Universitetsstipendier, 20,000 Kr.“ I de tidligere Finantslovsforslag kendes denne Udgift slet ikke. Seg vil nu sige, at det var temmeligt betimeligt, at man tænkte paa at understøtte studerende Kvinder, thi, saa vidt jeg erindrer, var der i 1875 ikke en eneste saadan. Til Dato er der, saavidt jeg veed, kommet to, og der vil nok komme et Par til; men det er virkelig meget hensynsfuldt, at man saalænge i Forveien har bestemt en Sum af Kommunitetets Midler til deres Understøttelse. Seg har forøvrigt ikke det Mindste imod, at der er en Sum af Kommunitetets Midler, som anvendes paa en noget friere Maade end til den lovbestemte Understøttelse til omtrent 100 Studerende, der ligge paa Regentens; men jeg henleder kun Opmærksomheden paa, at Begyndelsen skete i 1875—76, altsaa før den høitagede Ministers Tid, med den nævnte Sum af 20,000 Kr. I Finantslovsforlaget for 1876—77, der er forelagt af den høitagede Minister, var Summen voget til 23,000 Kr. Det var endda en moderat Forøgelse. I Finantslovsforlaget for 1877—78 er der til disse 23,000 Kr. kommet 2,000, bestemte til Understøttelse for Saadanne, der først i en fremrykket Alder have bestemt sig for Studeringer, og som ved en Forberedelses- eller Fagegamen have givet

sikkert Haab om god Fremgang. Det var altsaa ikke engang Understøttelse af Studerende, der ikke have Udgang til Universitetsstipendier, men Understøttelse til Folk, der endnu ikke ere Studenter. Understøttelse til at blive Student. Smidertil det var kun en lille Sum af 2,000 Kr. I Finantslovsforlaget for 1878—79 er denne lille Sum af 2,000 Kr. derimod voget til 5,000 Kr. Det var altsaa i Alt 28,000 Kr. til Formaal det var strengt vedkomme Kommunitetet. Endelig i indeværende Aars Forslag er dette Beløb voget til 32,000 Kr. Men se vi nu paa det Forslag til Finantslov, som her er kommet til os fra Folkethinget, saa er Summen af disse Poster forøget med en tredie „til Anskaffelse af Bøger og andre for Universitetsstudiet nødvendige Apparater for trængende Studerende 4,000 Kr.“ Nu have vi altsaa 36,000 Kr. De se saaledes mine Herrer, at denne Post er i samme glædelige Fremvægt, om end en noget langsommere, for Tilskudet til Folkehøjskolerne. Det er dette, jeg ikke finder heldigt, at der disponeres over en Del af Kommunitetets Midler, inden Universitetets Forpligtigheder ere dækkede; thi at dække dem først og fremmest Kommunitetets Opgave, naar efter at understøtte det Antal uformuende Studerende, som maatte findes ved Universitetet. Se tilstaaer derfor, at jeg ganske vist ikke rent forsmaar Nedsættelsen af en Kommission, derfor den høitagede Minister finder en saadan nødvendig, men at jeg dog tror, at, naar der med alle uden Kommission skal udrettes Noget, er det nødvendigt, at Ministeren paa en tydelig Maade gennem Finantslovens Bestemmelser om Kommunitetets Anvendelse viser sin alvorlige Vill til at hævde, at Universitetets Underbalance skal og maa dækkes. En æret Læser (Lomborg) brugte under Finantslovens 1ste Behandling et Udtryk som jeg vil gjøre til mit, men i en noget anden Betydning end den, hvori det ærede Medlem anvendte det. Han talte om et Stempel af 12te April. Seg skal ikke indlade mig i nogen Betømmelse af den Handling, der foregik den 12te April. Seg er for min Person aldeles ingen Underdisningsminister, thi først da vil man kunne haabe, at Universitetets Underbalance bliver dækket.

Lærmanen: Det er af den samme Grund, som den næstsidste ærede Læser ansøgte for, at han ikke tog Ordet forleben, at jeg da afholde mig fra at gjøre nogle Bemærkninger, som ellers vilde have fundet mig foranlediget til. Det var i Anledning af en Udtaalelse fra det ærede 2det kongevalgte Medlem (Ussing) overfor, hvorefter